

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobkyně: **Mgr. O. T.**, narozené dne X
bytem X

zastoupené Mgr. Ondřejem Filipem, advokátem
se sídlem Komenského 156, 562 01 Ústí nad Orlicí

proti
žalované:

České lékárnické komoře
se sídlem Rozárčina 1422/9, Praha 4

zastoupené Mgr. Jiřím Švejnohou, advokátem
se sídlem Korunní 2569/108a, 101 00 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí Čestné rady České lékárnické komory ze dne 22. 1. 2024, č. j. 994/ČR/2023

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí Čestné rady České lékárnické komory (dále též „žalovaná“) ze dne 22. 1. 2024, č. j. 994/ČR/2023, kterým bylo rozhodnuto, že žalobkyně je vinna tím, že jako

odborný zástupce pro poskytovatele zdravotních služeb, společnost Rp. GALENICA a. s., IČ 28854772, se sídlem Smetanova 1390, Ústí nad Orlicí, provozovatele lékárny Lékárna na Poliklinice se sídlem Náměstí gen. Knopa 837, Žamberk, a jako vedoucí lékárník v uvedené lékárně

- v období nejpozději od 1. 1. 2022 do 22. 1. 2024 vykonávala funkci odborného zástupce uvedeného provozovatele lékárny, aniž by byla držitelem příslušného osvědčení České lékárnické komory k výkonu funkce odborného zástupce pro příslušnou lékárnu, resp. pro uvedeného poskytovatele zdravotních služeb, a

- v období nejpozději od 1. 1. 2022 do 22. 1. 2024 vykonávala funkci vedoucího lékárníka v uvedené lékárně, aniž by byla držitelem příslušného osvědčení České lékárnické komory k výkonu funkce vedoucího lékárníka pro příslušnou lékárnu,

čímž porušila svou povinnost vést odborně lékárnu, povinnost vykonávat své povolání v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony, povinnost znát a dodržovat stanovské předpisy komory a zachovávat respekt k orgánům stanovské samosprávy. Tím se dopustila disciplinárního deliktu spočívajícího v závažném porušení povinností člena komory podle ustanovení § 9 odstavec 2 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 220/1991 Sb.“), a bylo jí uloženo disciplinární opatření v podobě pokuty ve výši 25 000 Kč podle § 18 odstavec 3 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb. a § 16 odstavec 3 písm. a) Organizačního řádu České lékárnické komory (dále též „ČLnK“).

II. Žalobní body

2. Žalobkyni je kladeno za vinu, že jako disciplinárně obviněná vykonávala v předmětném období funkci vedoucího lékárníka a odborného zástupce poskytovatele zdravotních služeb předmětné lékárny, když nejpozději dnem 1. 7. 2017 došlo u žalobkyně ke změně osvědčení č. 258/2009, které bylo žalobkyni vydáno dne 18. 9. 2009, neboť v něm uvedený poskytovatel zdravotních služeb zanikl fúzí sloučením, následkem toho osvědčení zaniklo podle § 15 Licenčního řádu žalované, a od té doby žalobkyně vykonávala obě funkce bez platného osvědčení, což žalovaná klasifikovala jako závažné porušení základních povinností vedoucího lékárníka a odborného zástupce provozovatele lékárny. Žalobkyně má za to, že rozhodnutí je nesprávné, když vychází z chybného předpokladu o právních následcích přeměny společnosti. Následkem toho jsou chybné i všechny navazující úvahy. Proto žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

3. Žalobkyně v podané žalobě namítla, že úvaha žalované o porušení povinností je založena na nesprávném právním posouzení věci. Je skutečností, že vnitřní předpisy žalované k tomu nedávají bližší vodítko, když nepočítají výslovně se situací, kdy dojde k přeměně obchodní společnosti s plným právním nástupnictvím. To by však nemělo být vykládáno k tíži žalobkyně. Žalobkyně byla od roku 2005 zaměstnána u společnosti DZ Pharm s. r. o. Po celou dobu konala práci v „Lékárně na poliklinice“ (Náměstí Gen. Knopa 837, Žamberk) a koná ji dosud. Od roku 2009 byla odborným zástupcem provozovatele lékárny a vedoucím lékárníkem této lékárny. Následkem fúze došlo v roce 2017 k univerzální sukcesi práv a povinností provozovatele na nástupnickou společnost Rp. GALENICA, a. s. Na nástupce přešly nejen smluvní vztahy a majetek, ale též práva a povinnosti z povolení všeho druhu. Žalobkyně dále vykonávala práci dle původní pracovní smlouvy na původním pracovišti,

zůstaly v platnosti smlouvy se zdravotními pojišťovnami, potřebná provozní povolení a podobně. Zánik osvědčení (odborného zástupce a vedoucího lékárníka) konstruuje pouze žalovaná, přičemž svůj názor opírá o obecnou větu o „*změně poskytovatele*“ v článku 13 odst. 1, písm. f) Licenčního řádu. S ohledem na celkovou právní povahu fúze však není logické, aby osvědčení zanikalo. Zánikem by podle žalobkyně mimo jiné vznikl zásadní problém s intervalem mezi dnem účinků fúze a vydáním nových osvědčení. Podle článku 4 odst. 3 Licenčního řádu lze vydat lékárníkovi vydat pouze jedno osvědčení k výkonu funkce vedoucího lékárníka v jedné lékárně. Pro nástupnickou společnost by se tedy muselo žádat až po fúzi. Lékárna nesmí být provozována bez osoby s tímto osvědčením, došlo by tedy k přerušení provozu (což je u lékárny značný problém). Už proto je logické, aby s nástupnictvím pokračovala i oprávnění k provozu včetně osvědčení, která jsou předmětem sporu.

4. Žalobkyně namítla, že žalovaná v celém rozhodnutí vychází z předpokladu, že platnost osvědčení v roce 2017 zanikla a věnuje se výhradně úvahám, které z toho mají vyplývat. Názor žalované o tom, proč osvědčení zaniklo, však blíže zdůvodněn není. Zmiňuje se zánik společnosti při fúzi, to však z hlediska právních následků není rovno skutečnému zániku právnické osoby. Jako zcela nepřipadné označila žalobkyně úvahy o porušení povinnosti lékárníka znát stavovské předpisy a o „*lhostejném přístupu*“ žalobkyně, které následně mají mít vliv na uloženou sankci. Ta mimochodem není uložena „*v horní polovině sazby*“, jak je uvedeno, ale téměř u horní hranice sazby, jejíž rozpětí činí podle § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb. od 3 000 Kč do 30 000 Kč. Žalovaná nijak nezohlednila specifickou situaci a nutnost právního výkladu následku univerzální sukcese, nikoli v jednoduché situaci, kdy by lékárník ignoroval své povinnosti.

5. Žalobkyně namítla, že osvědčení jsou chápána jako podmínka výkonu funkce v konkrétní lékárně, jsou vázána na dané místo, vztah k provozovateli je slabší. Žalobkyně v roce 2017 ani později neřešila věc jednoduše tak, že by požádala o nové osvědčení, a to na radu jejího zaměstnavatele. Žalobkyně měla od roku 2009 vydáno osvědčení s neomezenou platností. Nebylo tak v jejím zájmu ani v zájmu zaměstnavatele, aby bylo osvědčení zrušeno a nahrazeno v současné době vydávaným odlišným osvědčením, které má omezenou platnost a každé dva roky se za něj hradí poplatky. Bohužel, tato skutečnost naopak byla možnou motivací žalované, aby zpochybňovala platnost starého osvědčení, z jehož existence neměla žádné příjmy.

6. Závěrem podané žaloby žalobkyně uvedla, že pro případ, pokud by soud dospěl k závěru, že nejsou důvody pro zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, pak žalobkyně navrhuje, aby jej snížil v mezích zákonem dovolených, přičemž má za to, že takové rozhodnutí by bylo možné učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel orgán, který rozhodnutí vydal.

III. Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná uvedla, že právní důvod provedení disciplinárního řízení s žalobkyní, objasnění skutkového stavu a důvodů pro udělení výše uvedeného disciplinárního opatření již přednesla v odůvodnění k rozhodnutí, které je napadeno žalobou. Žalovaná považuje žalobu v celém rozsahu za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Žaloba obsahuje pouze dva žalobní důvody, pro které považuje napadené rozhodnutí za nesprávné, a to (i) nesprávné právní posouzení zjištěného skutkového stavu a (ii) nepřiměřenost sankce.

8. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaná uvedla, že na straně 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlila, že podle § 15 odst. 1 a 2 Licenčního řádu ČLnK byla sice žalobkyně oprávněna na základě staršího typu osvědčení vydaného na základě právních předpisů účinných do 31. 3. 2012 (tj. před účinností zákona o zdravotních službách) vykonávat obě funkce, „*a to až do doby, než nastane některá ze skutečností působících zánik nebo změnu osvědčení podle tohoto řádu*“. Z citovaného ustanovení vyplývá, že starší osvědčení nebylo možné změnit, i v případě potřeby změny staršího osvědčení (např. změny sídla nebo názvu téhož poskytovatele) tedy bylo nutné žádat o vydání nového (v daném případě o vydání dvou pro každou z funkcí) osvědčení podle právních předpisů účinných v době jejich vydání. V případě žalobkyně ovšem došlo jednoznačně ke změně poskytovatele, a přestože jde o přeměnu, při které jmění zanikajícího poskytovatele přechází ze zákona na nového poskytovatele, což žalovaná nezpochybňuje, je třeba poukázat na skutečnost, že nositelem práv a povinností z osvědčení není původní poskytovatel, ale žalobkyně jako člen ČLnK, která o vydání obou osvědčení žádá svým jménem a jí je osvědčení vydáváno, nikoliv poskytovateli. Z původního na nového poskytovatele tak žádné osvědčení nemůže přecházet, neboť poskytovatelé nejsou jeho nositeli. Ani skutečnost, že se žalobkyně řídila nesprávným právním názorem svého zaměstnavatele, nemůže žalobkyni vyvinít, protože za plnění svých povinností zůstává vůči své komoře odpovědná sama. Ostatně žalobkyně nezjedнала nápravu ani po písemném upozornění ze strany žalované ze dne 24. 4. 2023, ani po obdržení disciplinárního obvinění, a roky vykonává obě funkce na základě osvědčení, které obsahuje zastaralé údaje (původnímu poskytovateli se nejprve dne 5. 2. 2015 změnila adresa sídla, následně se dne 1. 7. 2017 změnil i název, právní forma, IČ i sídlo) a žalobkyně žádné ze změn údajů v osvědčení ani v její žádosti o vydání osvědčení žalované nenahlásila (čímž mj. porušila svou povinnost podle § 7 Licenčního řádu ČLnK, což nebylo vzhledem k menší závažnosti předmětem obvinění).

9. Žalovaná zdůraznila, že právní názor žalobkyně, že nedošlo v daném případě ve skutečnosti ke změně poskytovatele, je pro žalovanou závažující, neboť uskutečněnou přeměnu poskytovatele jednoznačně chápe jako formu změny poskytovatele. Tato otázka ovšem není v dané věci podstatná. I kdyby totiž nedošlo ke změně poskytovatele, jak se domnívá žalobkyně, jednoznačně došlo ke změně údajů uváděných v osvědčení, když podle § 11 odst. 2) písm. f) Licenčního řádu „*osvědčení k výkonu soukromé lékařské praxe nebo k výkonu funkce odborného zástupce nebo funkce vedoucího lékárníka obsahuje ... (mj.) jméno a příjmení nebo název, IČ a adresu místa podnikání nebo sídla poskytovatele, ...*“. Název, právní forma, IČ i sídlo poskytovatele neodpovídalo nejpozději do 1. 7. 2017 údajům uvedeným na jediném osvědčení žalobkyně, kterého byla držitelem, a po tomto datu již žalobkyně nebyla oprávněna funkce na základě tohoto osvědčení vydaného dle starších právních předpisů vykonávat. Toto starší osvědčení nebylo možné změnit (viz výše) a žalobkyně na jeho základě byla obě funkce oprávněna vykonávat jen po omezenou dobu, než nastala skutečnost působící zánik nebo změnu osvědčení.

10. Rovněž úvaha žalobkyně o ekonomickém zájmu žalované na zkrácení doby platnosti osvědčení žalobkyně, aby mohla mít příjem z poplatků za vydávání nových osvědčení po skončení doby jejich platnosti, je podle názoru žalované lichá. Podle § 8 odst. 6) Licenčního řádu účinného do 30. 11. 2024, i účinného od 1. 12. 2024, platí, že „*zanikne-li osvědčení uplynutím doby platnosti, jeho držitel splňuje podmínky podle § 3 a nejsou známy žádné jiné skutečnosti působící jinak zánik nebo změnu osvědčení, vydá komora bez žádosti nové osvědčení*“.

s platností ke dni následujícím den zániku předchozího osvědčení a doručí je jeho držiteli do patnácti dnů ode dne platnosti.“. O nové osvědčení se v takovém případě nepodává nová žádost, a tudíž se ani nevybírá poplatek za podání žádosti.

11. K námitkám žalobkyně, že nebylo možné požádat o nové osvědčení před zánikem původního osvědčení vzhledem k časové návaznosti zániku osvědčení na fúzi a k faktu, že lékárník může být držitelem jen jednoho osvědčení pro každou z funkcí pro stejnou lékárnu a stejného poskytovatele, žalovaná uvedla, že žalobkyně nepochybně mohla jako držitel staršího osvědčení požádat v předstihu před účinností fúze o vydání nových osvědčení k datu, kdy fúze nabyla účinnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že přeměna se připravuje a probíhá řadu měsíců, měla na to žalobkyně dostatek času.

12. K druhému žalobnímu bodu žalovaná ve vyjádření uvedla, že trvá na tom, že uložené disciplinární opatření je odůvodněné, a to především vzhledem k závažnosti vymezených skutků. Předně pokuta ve výši 25 000 Kč je uložena v horní polovině zákonné sazby (3 000 Kč – 30 000 Kč), tj. mezi 16 500 Kč a 30 000 Kč. Čestná rada přihlédla i k majetkovým poměrům žalobkyně, kdy při jejím deklarovaném příjmu 47 000 Kč měsíčně nemůže být pokuta uložena ve výši cca 53 % jejího měsíčního příjmu pro žalobkyni pokutou likvidační. K důvodům, pro které Čestná rada žalované rozhodla o uložení disciplinárního opatření, žalovaná odkazuje na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména na jeho stranu 6, které považuje za vyčerpávající a přesvědčivé.

13. Žalovaná navrhl, aby Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah správního spisu

14. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

15. Mezi účastníky není sporu o skutkových okolnostech věci. Žalobkyně i v době vydání napadeného rozhodnutí fakticky vykonávala funkci vedoucího lékárníka *Lékárny Na Poliklinice* na adrese Náměstí Gen. Knopa 837, Žamberk, a současně funkci odborného zástupce pro jejího poskytovatele společnost DZ Pharm s. r. o., IČ 27479986, se sídlem Špitálka 1282, Žamberk, později sídlem Žamberk, nám. Gen. Knopa 837. Není sporu ani o tom, že žalobkyně byla držitelem osvědčení č. 258/2009 pro výkon soukromé praxe v uvedené lékárně, na jehož základě byla od 1. 10. 2009 oprávněna v souladu s přechodnými ustanoveními § 15 odst. 1) a 2) Licenčního řádu ČLnK ve znění do 30. 11. 2024. Je rovněž nesporné, že na základě fúze sloučením došlo ke dni 1. 7. 2017 k přechodu jmění zanikajícího původního poskytovatele DZ Pharm s. r. o. na nástupnického poskytovatele Rp. GALENICA, a. s., IČ 28854772, sídlem Smetanova 1390, Ústí nad Orlicí. Nesporná je rovněž skutečnost, že žalobkyně od 1. 10. 2009 do vydání napadeného rozhodnutí nepožádala žalovanou o změnu vydaného osvědčení ani o vydání nového osvědčení pro žádnou z uvedených funkcí, které vykonávala.

16. Čestná rada žalované dne 7. 9. 2023 projednala návrh na zahájení disciplinárního řízení, který jí byl doručen Revizní komisí žalované, a dospěla k závěru o důvodnosti zahájení disciplinárního řízení se žalobkyní. Před zahájením jednání ve věci Čestná rada žalované shledala, že oznámení o zahájení disciplinárního řízení bylo disciplinárně obviněné žalobkyni řádně doručeno, přičemž na jednání dne 22. 1. 2024 žalobkyně výslovně uvedla,

že souhlasí s projednáním věci bez zachování třicetidenní lhůty podle § 11 odstavec 5 Disciplinárního řádu žalované.

17. Žalobkyně ve vyjádření k disciplinárnímu obvinění potvrdila, že v předmětné lékárně vykonává funkci vedoucího lékárníka i funkci odborného zástupce pro předmětného poskytovatele zdravotních služeb. Dále uvedla, že v lékárně proběhla dne 24. 6. 2022 kontrola Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL), která ohledně předloženého osvědčení č. 258/2009 neshledala žádné pochybení. Podle svého přesvědčení žalobkyně svým jednáním neporušila své povinnosti vedoucího lékárníka a odborného zástupce, když současný provozovatel předmětné lékárny, tj. společnost Rp. GALENICA a. s., je univerzálním nástupcem předchozího provozovatele, pro něhož bylo osvědčení vydáno. Při jednání Čestné rady žalobkyně doplnila, že je stále držitelem předmětného osvědčení č. 258/2009, o nové dosud nepožádala, protože „na firmě“ jí sdělili, že fúzí vše přešlo na nového provozovatele a nové osvědčení není třeba.

18. Žalobou napadeným rozhodnutím Čestná rada žalované rozhodla, jak uvedeno výše v bodě 1 tohoto rozsudku. Z odůvodnění rozhodnutí se podává, že podle § 15 odst. 1 a 2 Licenčního řádu ČLnK byla sice žalobkyně oprávněna na základě staršího typu osvědčení vydaného na základě právních předpisů účinných do 31. 3. 2012 vykonávat obě funkce, „*a to až do doby, než nastane některá ze skutečností působících zánik nebo změnu osvědčení podle tohoto řádu*“, ale z cit. ustanovení vyplývá, že starší osvědčení nebylo možné změnit, i v případě potřeby změny staršího osvědčení (např. změny sídla nebo názvu téhož poskytovatele) tak bylo nutné žádat o vydání nového (v daném případě o vydání dvou pro každou z funkcí) osvědčení podle právních předpisů účinných v době jejich vydání. V případě žalobkyně ovšem došlo jednoznačně ke změně poskytovatele, a přestože jde o přeměnu, při které jmění zanikajícího poskytovatele přechází ze zákona na nového poskytovatele, což žalovaná nezpochybňuje, je třeba poukázat na skutečnost, že nositelem práv a povinností z osvědčení není původní poskytovatel ale žalobkyně jako člen ČLnK, která o vydání obou osvědčení žádá svým jménem a jí je osvědčení vydáváno, nikoliv poskytovateli. Z původního na nového poskytovatele tak žádné osvědčení nemůže přecházet, neboť poskytovatelé nejsou jeho nositeli. Podle ustanovení § 13 odst. 1) písm. f) Licenčního řádu ČLnK „*Osvědčení zaniká ... (mj.) změnou poskytovatele nebo zánikem jeho oprávnění k poskytování zdravotních služeb, ...*“. Při úvaze o uložení disciplinárního opatření Čestná rada vycházela zejména z toho, že se disciplinárně obviněná žalobkyně dopustila dvou souvisejících disciplinárních deliktů, přičemž jejich závažnost je dána především délkou jejich trvání. Za zarážející označila Čestná rada přístup disciplinárně obviněné, který se jeví jako lhostejný – přestože je v jejích rukou koncentrována odpovědnost za odbornost a zákonnost provozu v lékárně, nezjedнала nápravu protiprávního stavu ani po písemném upozornění žalovanou, ani po doručení oznámení o zahájení disciplinárního řízení.

19. Žalobkyně následně dne 8. 10. 2024 podala žalobu k Městskému soudu v Praze.

V. Posouzení věci soudem

20. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před žalovaným správním orgánem z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání

napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „ř. s.“).

21. Žaloba byla podána včas a osobou oprávněnou.

22. Žaloba není důvodná.

23. Městský soud o věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem účastníci nevyjádřili výslovný nesouhlas (§ 51 odst. 1 ř. s.). Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále též „NSS“ ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, dostupný, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu na www.nssoud.cz). Městský soud proto přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí.

24. Podle § 3 odst. 3 zákona č. 220/1991 Sb. *„absolvent vysokoškolského studia v oboru farmacie, který vykonává své povolání v zařízení poskytujícím lékárenskou péči na území České republiky, musí být členem České lékařnické komory.“*

25. Podle § 9 odst. 2 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb. má každý člen komory povinnost *„vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony.“* Totéž stanoví § 7 odst. 1 písm. a) Organizačního řádu žalované.

26. Podle § 18 odst. 1 zákona č. 220/1991 Sb. vykonává čestná rada žalované disciplinární pravomoc vůči všem členům komory. Podle odst. 3 téhož zákona může čestná rada uložit *„za závažné porušení povinností člena komory uvedených v § 9 odst. 2 písm. a) zákona jako disciplinární opatření“*

- a) pokutu od 3 000 do 30 000 Kčs,
- b) podmíněné vyloučení z komory
- c) vyloučení z komory.“

27. Podle § 2 odst. 4 disciplinárního řádu žalované *„disciplinární řízení musí být disciplinárními orgány prováděno co nejrychleji, s plným ohledem na práva člena komory, tak aby bylo skončeno zpravidla nejpozději do šesti měsíců. Disciplinární orgány jsou povinny zjistit skutečný stav věci co nejúplněji a při rozhodování z něho vycházet. Objasňují se stejnou pečlivostí okolnosti svědčící proti disciplinárně obviněnému i okolnosti svědčící v jeho prospěch a provádějí v obou směrech důkazy nevyčkávací návrhu stran.“*

28. Profesní komory – a mezi nimi i Česká lékařnická komora – jsou právníckými osobami, jimž zákon svěřil rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právníckých osob, a jsou tedy správními orgány ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) ř. s. (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 5. 2005, čj. 1 As 21/2004 - 38). Delikty členů profesních komor jsou specifickou skupinou veřejných disciplinárních deliktů. Vůči speciálním ustanovením o řízení v těchto věcech se až na výjimky subsidiárně uplatní správní řád. Podrobnosti o disciplinárním řízení stanoví typicky statutární předpisy komor (např. kárné řády – viz rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2014, čj. 3 Ads 106/2013 - 29, publikovaný pod č. 3120/2014 ve Sbírce NSS). Disciplinární odpovědnost spočívá především v odpovědnosti za porušení zvláštních služebních či členských povinností v organizačním režimu ovládaném pravidly správně právního charakteru. Subjektem, který tuto odpovědnost uplatňuje, je příslušný

disciplinární orgán. Na ukládání správně právních sankcí se vztahují základní trestněprávní zásady a pravidla (rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2020, čj. 5 As 39/2019 - 36, bod 28).

29. Soud předesílá, že samotná disciplinární pravomoc žalované ukládat disciplinární opatření za spáchání disciplinárních deliktů je legálně zakotvena v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) a § 2 odst. 2 písm. f) zákona o komorách, a dále v oprávnění žalované vydávat disciplinární řád (§ 15 odst. 2 téhož zákona). Podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. a), b) téhož zákona má každý člen ČLnK povinnost vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákonem a dodržovat organizační, jednací, volební a disciplinární řád komory. Zároveň i ustanovení bodu 12 Etického kodexu žalované ukládá lékárníkovi povinnost znát a dodržovat předpisy pro výkon tohoto povolání včetně vnitřních stavovských předpisů Komory. Ustanovení § 1 odst. 2 disciplinárního řádu žalované pak vymezuje definici disciplinárního deliktu pro účely disciplinárního řízení před příslušnými orgány žalované, podle níž se za disciplinární delikt považují „*veškerá porušení povinností člena České lékařnické komory (dále jen komora), stanovených zákonem č. 220/1991 Sb., právními předpisy upravujícími podmínky pro výkon lékařnického povolání a příslušnými předpisy komory, včetně chování poškozujícího dobrou pověst a vážnost lékařnického stavu*“. Žalovaná je tedy jako samosprávná profesní korporace oprávněna stanovovat etické standardy výkonu farmaceutického povolání a kontrolovat dodržování těchto standardů, jakož i případná porušení etických či právních pravidel pro výkon tohoto povolání sankcionovat v disciplinárním řízení jako disciplinární delikty, přičemž disciplinárním deliktem může být jakékoliv porušení normy stanovené právním či vnitřním předpisem upravujícím výkon lékařnického povolání (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2011, čj. 6 Ads 121/2011 – 89).

30. Jádrem sporu mezi účastníky řízení je posouzení skutečnosti, že žalobkyně vykonávala v předmětném období funkci vedoucího lékárníka a odborného zástupce poskytovatele zdravotních služeb předmětné lékárny, když byla od roku 2005 zaměstnána u společnosti DZ Pharm s. r. o. a konala a koná práci v „*Lékárně na poliklinice*“ v Žamberku, přičemž již od roku 2009 byla odborným zástupcem provozovatele lékárny a vedoucím lékárníkem této lékárny. Žalobkyni je kladeno za vinu, že poté, co v roce 2017 došlo v důsledku fúze k univerzální sukcesi práv a povinností provozovatele na nástupnickou společnost Rp. GALENICA, a. s., když nejpozději dnem 1. 7. 2017 původní a v žalobkynině osvědčení č. 258/2009 uvedený poskytovatel zdravotních služeb zanikl fúzí sloučením, i nadále vykonávala v uvedené lékárně obě funkce bez řádného a platného osvědčení. Zatímco žalobkyně zastává názor, že žalobou napadené rozhodnutí je nesprávné, když vychází z chybného předpokladu o právních následcích přeměny společnosti, Čestná rada žalované ve skutečnosti, že žalobkyně v rozhodném období vykonávala funkci provozovatele lékárny a vedoucího lékárníka bez řádného a platného osvědčení, spatřuje disciplinární provinění v podobě porušení vnitřních stavovských předpisů žalované.

31. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, základním smyslem a účelem zdravotnických profesních komor je zajištění potřebné odborné úrovně služeb, které lékaři, stomatologové a lékárníci svým zákazníkům poskytují. Vzhledem k tomu, že se jedná o služby sofistikované, u nichž není pro běžného zákazníka ani pro třetí osobu, jež nemá potřebné odborné znalosti, jednoduché posoudit jejich odbornou kvalitu a to, zda byly poskytnuty patřičným způsobem a v patřičném rozsahu, a o služby, jež úzce souvisejí se zachováním života a zdraví

lidí, shledal zákonodárce, že dohled nad odbornou úrovní a etikou poskytování těchto služeb mají v určité míře vedle orgánů státní správy provádět i veřejnoprávní samosprávné profesní korporace (viz rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 As 9/2005 - 84).

32. S ohledem na výše uvedené má soud za to, že stěžejní žalobní argumentace žalobkyně není důvodná. Předmětem posouzení v dané věci tak nebyly důsledky fúze obchodních společností DZ Pharm, s. r. o., a Rp. GALENICA, a. s., ale otázka, zda žalobkyně v rozhodném období splňovala řádně všechny povinnosti, které jí k výkonu uvedených funkcí ukládají stavovské předpisy žalované. Sama žalobkyně v žalobě uvádí, že tyto vnitřní předpisy se otázkou přechodu či převodu práv vyplývajících z osvědčení k výkonu soukromé lékařské praxe blíže nezabývají, proto má soud za to, že Čestná rada žalované nepochybila, pokud se otázkou fúze nezabývala a jednání žalobkyně posuzovala výhradně z pohledu dodržování základních povinností člena profesní komory.

33. Jak je uvedeno v ustanovení § 1 Licenčního řádu ČLnK, tento řád stanoví podmínky výkonu soukromé lékařské praxe svých členů a výkonu funkce odborného zástupce a vedoucího lékárníka, a upravuje vydávání, změny a zánik osvědčení o splnění těchto podmínek.

34. Podle ustanovení § 2 Licenčního řádu ČLnK platí, že každý, kdo chce jako poskytovatel poskytovat zdravotní služby lékařské péče podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, (dále jen „*poskytovatel*“) a je fyzickou osobou (dále jen „*soukromá lékařská praxe*“) nebo kdo má být poskytovatelem ustanoven odborným zástupcem podle zákona č. 372/2011 Sb. (dále jen „*odborný zástupce*“), musí být držitelem osvědčení k výkonu soukromé lékařské praxe nebo k výkonu funkce odborného zástupce vydaného komorou. Obdobně každý, kdo chce v lékárně vykonávat funkci vedoucího lékárníka podle zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, musí být držitelem osvědčení k výkonu funkce vedoucího lékárníka. S ohledem na to, co soud uvedl výše v bodě 31, je smyslem osvědčení k výkonu funkce zajištění sofistikované a odborné služby, proto je stavovským předpisem kladen důraz na soulad údajů uvedených v osvědčení se skutečností, což má smysl nejen evidenční a transparentní, ale je i nástrojem kontrolním a má také funkci ochrannou, aby komora mohla ubezpečit veřejnost, že odborné lékařské služby zajišťují výhradně její členové, kteří splňují veškeré náležitosti právními i stavovskými předpisy vyžadované.

35. Zjevně i s ohledem na výše uvedené upravuje stavovský předpis, konkrétně ustanovení § 13 odstavec 1 písm. f) Licenčního řádu ČLnK, zcela autonomně zánik osvědčení, k němuž dochází změnou poskytovatele nebo zánikem jeho oprávnění k poskytování zdravotních služeb. Soud se zcela ztotožnil s názorem Čestné rady žalované, že žalobkyně v době zahájení disciplinárního řízení i rozhodování o uložení disciplinárního opatření nedisponovala platným osvědčením, neboť její osvědčení č. 258/2009 uvádělo jako poskytovatele zdravotních služeb předmětné lékárně již neexistující společnost DZ Pharm s. r. o., a nijak nereflektovalo okolnost, že skutečným poskytovatelem těchto služeb je společnost Rp. GALENICA, a. s. Tímto jednáním žalobkyně porušila ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb.

36. Zákon č. 220/1991 Sb. neupravuje druh zaviněného jednání, postupuje se proto analogicky podle zákona o přestupcích, který jednání rozlišuje na jednání nedbalostní a

úmyslné. Podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů („zákon o přestupcích“), platí, že „*k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.*“

37. Podle § 15 odst. 3 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

38. Městský soud v Praze i na tomto místě považuje za potřebné zopakovat, že smyslem povinnosti disponovat osvědčením k výkonu funkce odborného zástupce, jakožto nezbytným předpokladem k výkonu funkce odborného zástupce, je zajistit, aby služby v lékárnách poskytovaly subjekty, které disponují příslušným vzděláním v oblasti farmacie, a jež budou svým vzděláním, morálními a charakterními vlastnostmi garanty toho, že provozovna bude fungovat řádně v souladu s právními předpisy a lege artis. V lékárnictví jde o poskytování služeb v přímé návaznosti na ochranu zdraví a života obyvatel, přičemž tyto hodnoty musí orgány veřejné moci chránit především (viz rozsudek NSS ze dne 22. 11. 2011 č. j. 6 Ads 126/2011 – 124).

39. Lékárník s funkcí odborného zástupce představuje v lékárně toho, kdo zastupuje poskytovatele zdravotních služeb lékárenské péče v případě, že sám poskytovatel není nositelem odborné způsobilosti (tzn. nemá farmaceutické vzdělání). Tato povinnost je zakotvena v zákoně o zdravotnických službách. Odborný zástupce musí splňovat podmínku odborné způsobilosti podle zákona č. 95/2004 Sb. a být držitelem osvědčení pro výkon funkce odborného zástupce.

40. V případě žalobkyně má soud ve shodě se žalovanou za to, že došlo ke změně poskytovatele, a přestože jde o přeměnu, při které jmění zanikajícího poskytovatele přechází ze zákona na nového poskytovatele, což žalovaná v průběhu řízení nikterak nezpochybňovala, je třeba poukázat na skutečnost, kterou naopak zdůraznila, tj. že nositelem práv a povinností z osvědčení není původní poskytovatel, ale žalobkyně jako člen ČLnK, která o vydání obou osvědčení žádá svým jménem a jí je osvědčení vydáváno, nikoliv poskytovateli. Jí vydané osvědčení není přenositelné, z původního na nového poskytovatele žádné osvědčení nemůže přecházet, neboť poskytovatelé nejsou jeho nositeli. Z hlediska disciplinární odpovědnosti žalobkyně neobstojí ani tvrzení, že se žalobkyně řídila nesprávným právním názorem svého zaměstnavatele, a to přesto, že byla písemně upozorněna na daný problém žalovanou již dne 24. 4. 2023. Nápravu žalobkyně nezjedнала ani po obdržení disciplinárního obvinění, a i nadále vykonává obě funkce na základě osvědčení, které obsahuje neaktuální a nepravdivé údaje, když se zcela nepochopitelně řídí právním názorem provozovatele a nikoli právním názorem své profesní komory. Podmínka zaviněného jednání ze strany disciplinárně obviněné žalobkyně tak byla rovněž splněna.

41. Pokud jde o další argumentaci žalobkyně v podané žalobě, soud ji neshledal důvodnou a zcela se ztotožnil s názorem žalované uvedeným v písemném vyjádření k žalobě. Úvahy žalobkyně o ekonomickém zájmu žalované na zkrácení doby platnosti osvědčení žalobkyně, aby mohla mít příjem z poplatků za vydávání nových osvědčení po skončení doby jejich platnosti, podle názoru soudu neobstojí. Podle § 8 odst. 6) Licenčního řádu účinného do 30.

11. 2024, i účinného od 1. 12. 2024, platí, že „zanikne-li osvědčení uplynutím doby platnosti, jeho držitel splňuje podmínky podle § 3 a nejsou známy žádné jiné skutečnosti působící jinak zánik nebo změnu osvědčení, vydá komora bez žádosti nové osvědčení s platností ke dni následujícímu den zániku předchozího osvědčení a doručí je jeho držiteli do patnácti dnů ode dne platnosti.“. Pokud by tedy žalobkyně splnila svoji povinnost informovat žalovanou o změnách vydaného osvědčení, v jejichž důsledku osvědčení zaniklo, bylo by jí bezplatně vydáno osvědčení nové, pokud by i nadále splňovala všechny podmínky. Nedůvodnou shledal soud i námitku žalobkyně, že nemohla žádat o nové osvědčení před zánikem původního osvědčení vzhledem k časové návaznosti zániku osvědčení na fúzi a k faktu, že lékárník může být držitelem jen jednoho osvědčení pro každou z funkcí pro téže lékárnou a poskytovatele. Nic totiž nebránilo žalobkyni požádat v předstihu před účinností fúze o vydání nových osvědčení k datu, kdy fúze nabude účinnosti.

42. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že pro případ, pokud by soud dospěl k závěru, že nejsou důvody pro zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, pak žalobkyně navrhuje, aby jej snížil v mezích zákonem dovolených, přičemž má za to, že takové rozhodnutí by bylo možné učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel orgán, který rozhodnutí vydal.

43. Soud k tomu v první řadě zdůrazňuje, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva) správního orgánu, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Pro správné a spravedlivé ukládání sankce je přitom významné dodržování principu zákonnosti trestání a principu individualizace sankce. Zásada zákonnosti trestání spočívá v tom, že se správní orgány musí řídit pravidly pro ukládání sankcí stanovených zákonem. Zásada individualizace sankce pak ukládá, aby druh, kombinace a intenzita sankcí odpovídaly všem okolnostem a zvláštnostem konkrétního případu (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 12. 2007, č. j. 3 As 32/2007 - 48). Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu, položil na místo správního uvážení soudcovské uvážení a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. To by mohl soud učinit podle ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. jen na návrh žalobce, pokud by dospěl k závěru, že pokuta byla správním orgánem uložena ve zjevně nepřiměřené výši (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 62, č. 225/2004 Sbírky NSS).

44. V projednávaném případě dospěl zdejší soud k závěru, že uložená pokuta ve výši 25 000 Kč z hlediska zákonnosti ob stojí. Rozpětí sazby pokuty jako disciplinárního opatření za jednání, které bylo žalobkyni kladeno za vinu, činí podle § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb. od 3 000 Kč do 30 000 Kč. Pokuta ve výši 25 000 Kč tak byla uložena v horní polovině zákonné sazby, tj. mezi 15 000 Kč a 30 000 Kč, přičemž z odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně 7 jeho písemného vyhotovení se podává, že Čestná rada přihlédla k majetkovým poměrům žalobkyně, kdy při deklarovaném příjmu 47 000 Kč měsíčně nemůže být pokuta uložena ve výši cca 53 % jejího měsíčního příjmu pro žalobkyni likvidační. Dále Čestná rada žalované přihlédla k povaze skutku a jeho následkům a k míře zavinění žalobkyně. Jako přitěžující okolnost hodnotila velkou závažnost obou skutků, délku

protiprávního jednání a úmyslné jednání žalobkyně, jako polehčující hodnotila účinnou lítost žalobkyně a dosavadní praxi disciplinárně obviněné žalobkyně jako lékárníka. I z těchto důvodů Čestná rada žalované přistoupila k rozhodnutí, že uhrazením pokuty bude žalobkyně považována za bezúhonnou, neboť výkonem uloženého opatření bude dosaženo nápravy.

45. Žalobkyně požádala soud, aby využil moderačního práva a upustil od potrestání žalobkyně. Tato pravomoc soudu je zakotvena ve výše zmíněném ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s., podle něhož: *„rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.“* Jde o jistý zásah soudu do uvážení správního orgánu, kdy soud se má chovat jako správní orgán a může zasáhnout do výše trestu, jako by jej uděloval sám.

46. Městský soud v tomto případě dospěl k závěru, že uložená pokuta ve výši 25 000 Kč není pokutou zjevně nepřiměřenou, nýbrž pokutou, která odpovídá danému porušení zákona i zákonnému rozpětí stanovenému v právním předpise. Je třeba zdůraznit, že výše sankce za protiprávní jednání musí mít preventivní charakter, a to předně ve vztahu k pachateli. Uložená sankce by měla přiměřeně, ale citelně zasáhnout do majetkové sféry pachatele přestupku tak, aby vedla k důslednějšímu dodržování všech zákonných norem. Preventivní úlohu by měla mít uložená sankce i ve vztahu k ostatním lékárníkům tak, aby je od případného protiprávního jednání odradila. Jak bylo výše uvedeno, Čestná rada žalované je při ukládání sankce vázána zákonnými hledisky. Těmito hledisky je vázán i soud, který se v daném případě ztotožnil se závěry žalované a neshledal důvod pro využití svého moderačního práva.

VI. Závěr a náklady řízení

47. Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

48. O nákladech řízení soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobkyně, vzhledem k tomu, že nebyla ve věci úspěšná, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení. Žalovaná, jíž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, náklady řízení tvořené právním zastupením žalované Mgr. Jiřím Švejnhou, DiS., advokátem, výslovně neuplatnila. Soud dospěl k závěru, že náklady právního zastoupení žalované jsou nákladem nad rámec běžných činností samosprávné profesní organizace, která však disponuje dostatečným potenciálem odborně vzdělaných členů a zaměstnanců pro to, aby rozhodnutí vydané v disciplinárním řízení před soudem obhájila. Tuto okolnost Městský soud v Praze s odkazem na ustanovení § 60 odstavec 7 s. ř. s. považuje za důvod zvláštního zřetele hodný, a proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz

V Praze dne 11. prosince 2024

Mgr. Marek Bedřich,
předseda senátu